

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідно до Розпорядження №69 від 03.05.2022 р., з 9 по 27 травня 2022 р. було проведено опитування здобувачів вищої освіти щодо їх задоволеності якістю освітнього процесу з кожної навчальної дисципліни за II семестр 2021-2022 навчального року. Опитування охопило студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», в опитуванні взяли участь 86% усіх студентів 1-4 курсів.

Опитування відбувалося із використанням відповідних Гугл-форм для кожного курсу навчання, зі збереженням анонімності респондентів – для уникнення тиску на студентів та максимальної об'єктивності результатів опитування.

Питання, представлені в анкеті були розроблені за участі практичного психолога Полтавської політехніки, відповідно до змісту передбачали виставлення бальної оцінки, позитивної чи негативної оцінки, а також можливості надавати власні варіанти відповідей чи коментарі. Питання по кожній дисципліні (у розрізі усіх курсів навчання) були наступні:

1 Оцініть рівень навантаження під час вивчення дисципліни, де 1 - відсутність завдань для самостійного вивчення дисципліни, 5 - надмірна навантаженість додатковими завданнями

2 Мені вистачило часу, відведеного у навчальному плані на опанування навчальної дисципліни

3 Мені вистачило позааудиторного часу для виконання завдань самостійної роботи за навчальною дисципліною

4 Оцініть рівень відповідності змісту навчальної дисципліни обраній спеціальності за шкалою, де 1 - взагалі не відповідає, 5 - повністю відповідає

5 Зміст навчальної дисципліни дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

6 Зміст навчальної дисципліни є актуальним та сучасним

7 Чи мали ви можливість під час вивчення даної дисципліни розвинути «softskills» (вміння вести дискусії та публічні виступи, комунікувати з колегами та керівниками, міжособистісне спілкування, вести переговори, роботі в команді, управління часом, креативність, здатність організовувати і проводити заняття, писати грантові пропозиції, управління науковими проектами тощо)?

8 Оцініть рівень викладання навчальної дисципліни та методики, які використовував викладач для кращого засвоєння навчального матеріалу, за шкалою де 1 - низький рівень, 5 - високий рівень

9 Під час вивчення навчальної дисципліни я завжди мав зворотній зв'язок з викладачем та мав змогу проконсультуватися (отримати допомогу) у нього з

різних змістовних та організаційних питань

10 У ході вивчення навчальної дисципліни я та інші студенти мали можливість самостійно обирати певні завдання, теми (підтеми, окремі змістовні питання теми), тематику курсових робіт або пропонувати свої власні теми, форми і методи виконання обраних завдань тощо

11 Під час вивчення дисципліни використовувалося спеціалізоване лабораторне обладнання, спеціалізоване програмне забезпечення

12 Навчальна дисципліна достатньо забезпечена навчальними матеріалами, що розміщені в електронній бібліотеці та на платформі дистанційної освіти університету

13 Оцініть якість дистанційного курсу з навчальної дисципліни, де 1 - неякісний курс, 5 - курс інформативний і максимально наповнений навчальним матеріалом

14 Я був завчасно проінформований про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань за навчальною дисципліною

15 Поточне оцінювання знань з даної навчальної дисципліни вважаю об'єктивним

16 Оцініть загальний рівень задоволення якістю навчання з даної дисципліни за шкалою, де 1 - низька якість навчання, 5 - висока якість навчання

17 Коментар стосовно якості навчання з даної навчальної дисципліни

Розподіл відповідей було обраховано та узагальнено у відсотковому співвідношенні за трьома оціночними рівнями задоволеності: високий, середній, низький. Таким чином, у підсумку задоволеність якістю освіти визначалась виключно по «високому» рівню. При цьому індивідуальні коментарі приймалися до уваги, але в інтегральних показниках не враховувалися.

За результатами опитування студентів 1-4 курсів загальний інтегральний показник задоволеності якістю навчання, склав 82,76%. Інтегральний результат опитування усіх студентів з 1-го по 4-ий курси представлено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Інтегральний результат опитування студентів спеціальності 076, СВО – бакалавр.

Номер питання (відповідно до змісту анкети)	Високий рівень, %	Середній рівень, %	Низький рівень, %
1	56,45	29,72	13,83
2	87,17	10,49	2,34
3	87,98	9,64	2,38
4	83,00	13,91	3,28
5	89,85	7,54	2,29
6	91,58	7,69	0,42

7	79,92	4,17	15,91
8	79,20	14,79	6,18
9	90,03	3,33	6,64
10	78,56	4,37	17,07
11	52,96	7,50	39,54
12	92,96	3,33	3,71
13	84,49	12,64	2,84
14	95,22	2,92	1,86
15	92,43	6,12	1,45
16	82,29	13,20	4,51
В цілому по СВО «бакалавр»	82,76	9,46	7,77

Так, за результатами опитування практично з усіх питань студенти відмічають високий рівень задоволеності якістю навчання за їхньою точкою зору (питання 16). У коментарях студенти відзначають високу якість підготовки, цікавість навчального матеріалу, в цілому рівень що влаштовує, побажання щодо розширення типів домашніх завдань, тощо. Слід також відзначити високий рівень задоволеності студентів щодо набуття фахових компетенцій відповідно до спеціальності (питання 4-8, високий рівень 80% і більше), а також щодо організації навчального процесу та об'єктивності оцінювання (питання 14-15, високий рівень 92% і більше).

Разом з тим, неоднозначно трактуються результати щодо оцінки навантаженості з навчальних дисциплін та забезпеченості у навчальному процесі спеціалізованого лабораторного обладнання чи програмного забезпечення (питання 1-3). Тут слід одразу звернути увагу на результати опитування 1-го курсу, які поступово соціалізуються до специфіки навчального процесу ЗВО і поступово звикають до необхідності більш глибокої та об'ємної (порівняно зі школою) самостійної роботи. Якщо на питання щодо рівня навантаженості, на 1-му курсі високий рівень задоволеності зазначили лише 44,19% респондентів, то вже на 4-му курсі високий рівень задоволеності відзначили вже 82,50% респондентів. Аналогічно й щодо питань достатності часу на вивчення дисципліни як в цілому, так і під час самостійної роботи – ці показники високого рівня задоволеності зростають відповідно до курсів навчання. Графічно це представлено на рисунку 1.

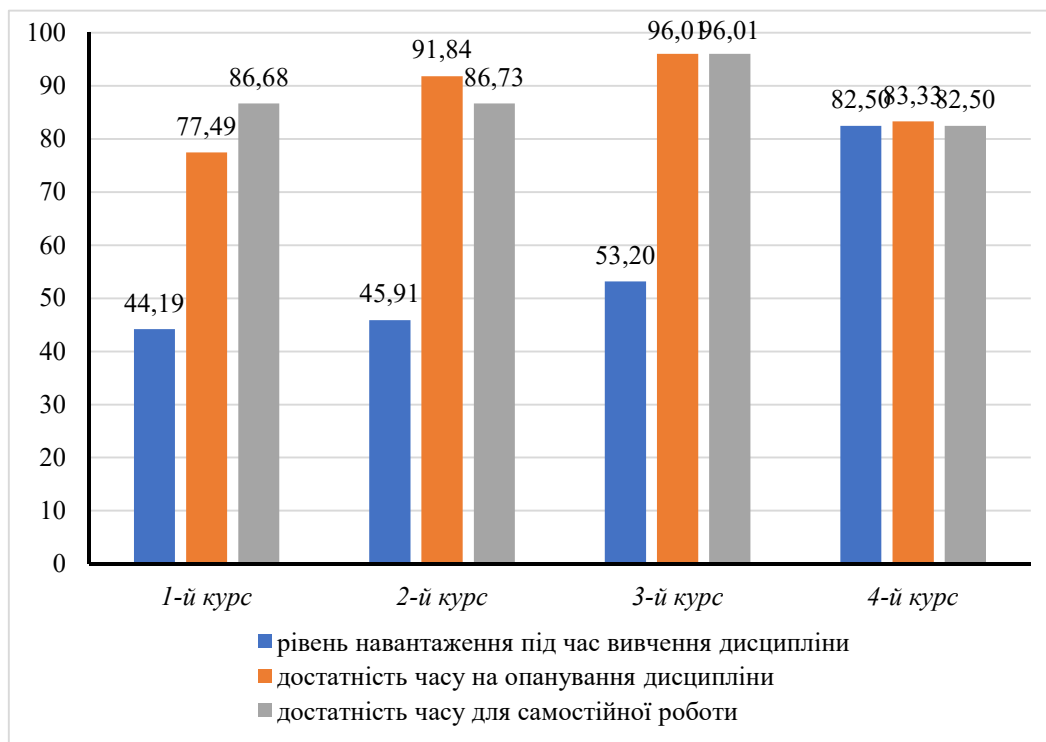

Рисунок 1 – Оцінювання навантаженості студентів спеціальності 076, СВО – бакалавр.

Студенти відмічають високий рівень відповідності змісту навчальної дисципліни обраній спеціальності, а також високий рівень відповідності змісту навчальних дисциплін можливостям здобути компетентності, які будуть потрібні для подальшої професійної діяльності (рис. 2).

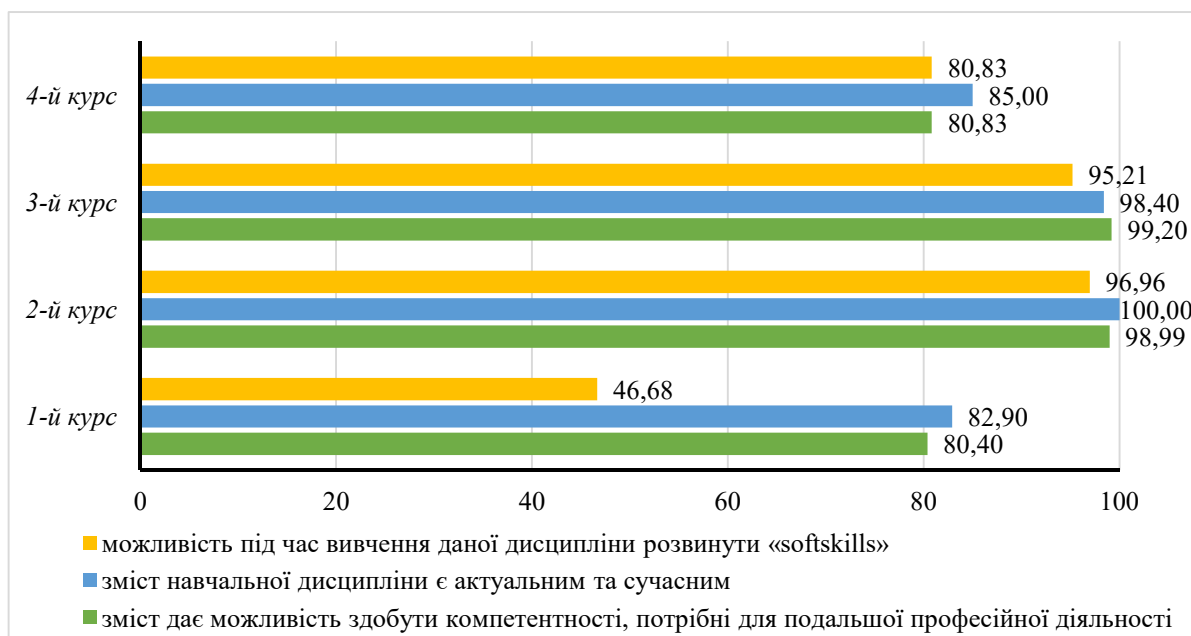

Рисунок 2 – Оцінювання якості змісту дисциплін студентами спеціальності 076, СВО – бакалавр.

Так на першому курсі можливість отримання додаткових навиків зазначили

лише 46,68% респондентів, але це пов'язано із переважанням дисциплін загальної підготовки. Так на 2-му і 3-му курсах високий рівень задоволеності перевищує 95%. Аналогічно і по можливостям здобуття відповідних компетенцій: 1-й курс – 80,4%; 2-й курс – 98,99%; 3-й курс – 99,2%; 4-й курс – 80,83%. За оцінюванням актуальності та сучасності змісту навчальних дисциплін всі курси продемонстрували високий рівень задоволеності – від 82% до 100%.

Респонденти відзначають високий рівень викладання дисципліни та наявність взаємодії із викладачами. Так в цілому рівень викладання навчальної дисципліни та методики, які використовував викладач для кращого засвоєння навчального матеріалу за високим рівнем задоволеності відзначили 79,2%. Наявність зворотного зв'язку із викладачем і можливості проконсультуватися з викладачем за високим рівнем задоволеності оцінили 90,03% респонденти. Розподіл відповідей за курсами навчання представлений на рисунку 3.

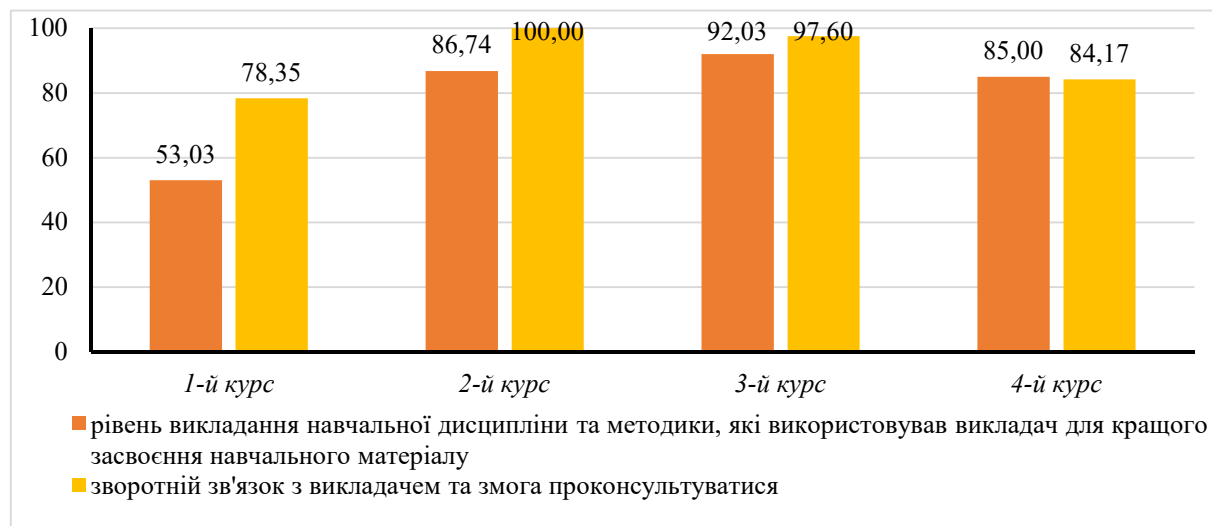

Рисунок 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін студентами спеціальності 076, СВО – бакалавр.

Так студенти першого курсу відзначають високий рівень задоволеності у 53,03%, тоді як старші курси показують вище 85%. Слід зазначити, що перший курс в більшій мірі представлений дисциплінами з циклу загальної підготовки, де методики викладання як правило класичні. Разом з тим, по всіх курсах спостерігається високий рівень задоволеності зворотнім зв'язком із викладачами: 1-й курс – 78,35%; 2-й курс – 100%; 3-й курс – 97,6%; 4-й курс – 84,17%.

До того ж студенти високо оцінюють інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін (рис. 4). Так в цілому цей показник складає: 92,96% - за забезпеченістю навчальними матеріалами, що розміщені в електронній бібліотеці та на платформі дистанційної освіти університету; 84,49% - за якістю дистанційного курсу з навчальної дисципліни.

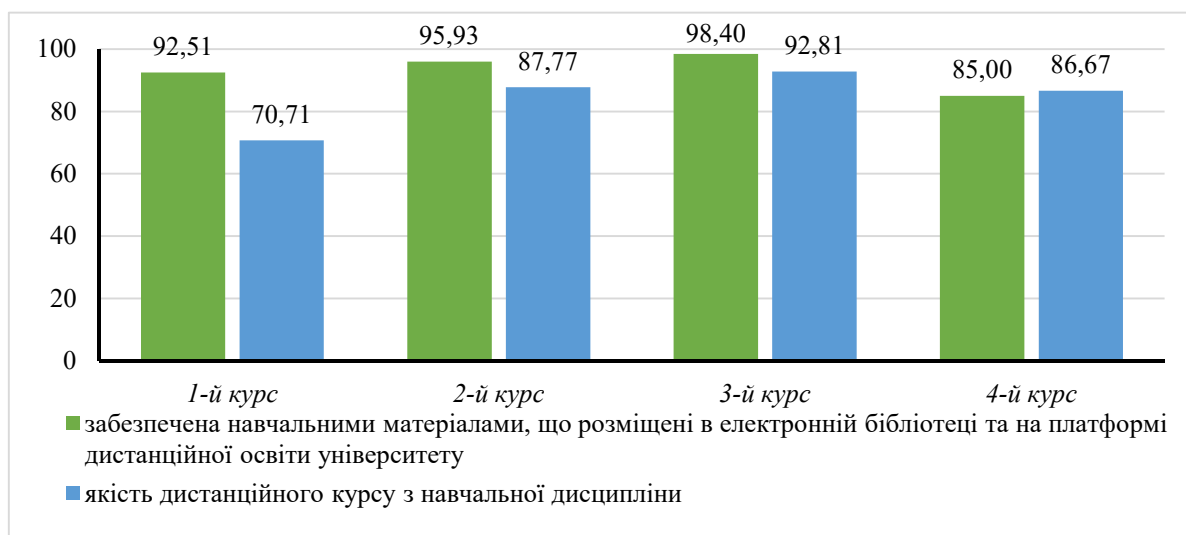

Рисунок 4 – Оцінювання забезпеченості дисциплін студентами спеціальності 076, СВО – бакалавр.

Забезпеченість навчальними матеріалами здобула високий рівень серед 92,51% респондентів першого курсу, 95,93% - другого курсу, 98,4% - третього курсу і 85% - четвертого курсу. Якість дистанційного курсу також було оцінено респондентами за переважачим високим рівнем: 1-й курс – 70,71%; 2-й курс – 87,77%; 3-й курс – 92,81%; 4-й курс – 86,67%.

Студенти також високо оцінюють проінформованість про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань за навчальною дисципліною. В цілому цей показник склав 95,22%. По курсах навчання розподіл наступний (табл. 2).

Таблиця 2 – Інтегральний результат опитування студентів спеціальності 076, СВО – бакалавр.

Критерій оцінювання	Високий рівень, %	Середній рівень, %	Низький рівень, %
Був завчасно проінформований про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань	95,22	2,92	1,86
<i>у розрізі курсів навчання</i>			
1-й курс	94,99	0,00	5,01
2-й курс	100,00	0,00	0,00
3-й курс	98,40	0,00	1,60
4-й курс	87,50	11,67	0,83
Поточне оцінювання знань з даної навчальної дисципліни вважаю об'єктивним	92,43	6,12	1,45
<i>у розрізі курсів навчання</i>			
1-й курс	88,33	9,16	2,50

2-й курс	97,96	2,04	0,00
3-й курс	97,60	1,60	0,80
4-й курс	85,83	11,67	2,50

Таким чином, отримані результати позитивно характеризують задоволеність студентами якістю навчання, але також вимагають розглянути відповідні зміни та коригування до забезпечення дисциплін, які будуть викладатися у 2022-2023 н.р. Зокрема в першу чергу це стосується дисциплін, які отримали результати оцінювання нижчі за середні за критеріями:

- забезпеченості навчальними матеріалами;
- якістю викладання;
- відповідності вимогам щодо сучасних навиків і компетенцій.

Також потрібно проаналізувати стан підвищення кваліфікації викладачів кафедри стосовно провадження освітньої діяльності, для формування рекомендацій щодо участі у програмах підвищення кваліфікації в установі НАПН ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».